

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра фінансів

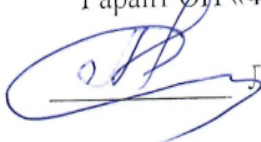
“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декал економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
“20” 05 2022 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 9 від «13» травня 2022 р
Завідувач кафедри
Надія ДАВИДЕНКО

”РОЗГЛЯНУТО ”
Гарант ОП «Фінанси і кредит»
Любов ХУДОЛІЙ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БЮДЖЕТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа і страхування»

Освітня програма «Фінанси і кредит»

Факультет Економічний

Розробники: к.е.н., доцент Тітенко З.М.

Київ – 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Бюджетний менеджмент

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	
Освітня програма	-	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>Іспит</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	15	6
Практичні, семінарські заняття	30	6
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	105	138
Індивідуальні заняття	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу дисципліни “Бюджетний менеджмент” є надання студентам теоретичних та практичних знань для розкриття можливостей, набуття навичок щодо організації бюджетного процесу в Україні та управління ним, а також виконання бюджету держави. Важливим при цьому є вивчення сутності бюджетних відносин і характеру їх впливу на суспільство, розкриття законів побудови і функціонування бюджетної системи, теоретичних засад системи державного фінансового регулювання в ринковій економіці.

Основним завданням курсу “Бюджетний менеджмент” є обґрунтування управління бюджетом та бюджетної політики в країні, а саме:

- вивчення функцій та структури органів оперативного управління бюджетом;
- набуття вмінь ведення обліку виконання бюджету у фінансових органах;
- вивчення місця та ролі бюджету в фінансовій системі;
- засвоєння теоретичних основ формування і використання бюджету держави;
- визначення завдань, функцій та структури виконавчих та законодавчих органів, пов’язаних з управлінням бюджетом;
- засвоєння теоретичних та практичних знань щодо організації виконання дохідної та видаткової частин бюджету;
- оволодіння знаннями щодо механізму складання, затвердження та виконання бюджету;
- формування знань з питань державного кредиту та управління державним боргом;
- вивчення процесу складання бюджетної звітності, контролю за виконанням бюджету.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: сутність, функції, структуру бюджету держави, історію формування бюджетних відносин, будову бюджетної системи України, принципи бюджетного устрою, етапи бюджетного процесу (складання, розгляд, затвердження, виконання), функції органів управління бюджетним процесом, процес формування дохідної та видаткової частин державного та місцевих бюджетів, сутність міжбюджетних відносин;

вміти: вирізняти роль бюджету в системі відтворення та розподілу фінансових ресурсів держави, аналізувати сучасні бюджетні відносини та виявляти їх недоліки, моделювати нормальну та кризову фінансові ситуації, будувати моделі фінансових відносин, виявляти фактори впливу на бюджетний дефіцит та шляхи його покриття, будувати структурно-логічні схеми основних податків, аналізувати можливості і необхідність залучення зовнішніх ресурсів для виконання функцій держави, будувати моделі повернення державного боргу (внутрішнього та зовнішнього).

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК 2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК 3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність розуміти аграрну політику уряду і наслідки її запровадження для суб'єктів господарювання та розробляти фінансово-економічні механізми розвитку агропромислового комплексу країни на різну перспективу.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність і складові бюджетного менеджменту

Суть бюджетного менеджменту та його місце в бюджетному процесі. Предмет та завдання бюджетного менеджменту. Система управління бюджетом: об'єкти і суб'єкти. Складові бюджетного менеджменту: бюджетне планування та виконання бюджету; контроль та облік виконання бюджету.

Тема 2. Структура бюджету держави як об'єкта управління

Сутність, функції та призначення бюджету. Види бюджетів. Бюджетний устрій та його принципи. Бюджетна система України. Правила складання та виконання бюджету. Порядок і терміни складання, розгляду проекту Державного бюджету. Порядок внесення пропозицій та зауважень до проекту бюджету. Затвердження Державного бюджету: зміст Закону України "Про Державний бюджет".

Тема 3. Органи оперативного управління бюджетом

Функції та повноваження органів державної влади від Верховної Ради України до місцевих органів самоврядування в процесі управління бюджетом.

Розподіл обов'язків законодавчої та виконавчої влади у бюджетному процесі України. Загальнодержавні та місцеві органи оперативного управління.

Міністерство фінансів України – центральний орган державної влади в процесі управління бюджетом. Контрольно-ревізійна служба України та Рахункова палата Верховної Ради – як головні контролюючі органи в бюджетному процесі. Державна податкова адміністрація – основний орган в процесі виконання фіскальної функції бюджету. Державне казначейство України як орган, що забезпечує ефективне управління коштами Державного бюджету.

Державний митний комітет та його підрозділи, органи Міністерства Внутрішніх справ, органи юстиції тощо, як органи нефінансового профілю по лінії наповнення бюджету.

Тема 4. Етапи бюджетного процесу та його регулювання

Зміст та структура бюджетного процесу. Теоретичні засади бюджетного процесу: зміст, принципи, завдання. Бюджетне прогнозування та його методи. Робота, яка передуює складанню проекту бюджету. Основні етапи розробки проекту бюджету держави.

Тема 5. Бюджетне планування

Зміст та завдання бюджетного планування. Процедура бюджетного планування в Україні.

Організація планування доходної частини бюджету та принципи її здійснення. Бюджетна класифікація доходів. Розпис доходів Державного бюджету України між центром і регіонами. Регулювання надходжень до бюджету.

Місцеві бюджети як складові Державного бюджету України. Структура місцевих бюджетів України. Прогнозування та планування проектів місцевих бюджетів. Кінцевий проект та затвердження місцевого бюджету.

Регулювання бюджетного процесу бюджетним регламентом: зміст та завдання. Відповідальність за порушення бюджетного регламенту.

Види та принципи фінансування з бюджету. Бюджетна класифікація видатків. Види прямих бюджетних трансфертів. Організація видаткової частини в місцевих бюджетах.

Тема 6. Виконання бюджету

Суть та принципи виконання бюджету. Органи, що забезпечують виконання доходної частини бюджету. Система стягнення доходів до бюджету. Джерела формування грошових коштів бюджету.

Організація фінансування з бюджету. Напрями використання грошових коштів з бюджету. Розподіл доходів і видатків між окремими бюджетами. Поняття та сутність касового виконання бюджету. Операції, що пов'язані з касовим виконанням бюджету.

Тема 7. Облік виконання бюджету

Облік касового виконання бюджету. Облік грошових надходжень та видатків бюджету. Органи, що здійснюють облік доходної та видаткової частини бюджету.

Тема 8. Звітність про виконання бюджету

Форми бюджетної звітності. Порядок складання, подання і затвердження документів по бюджетній звітності. Звітність органів управління по виконанню бюджету. Порядок затвердження результатів про виконання бюджету.

Тема 9. Контроль за виконанням бюджету

Сутність, види та методи бюджетного контролю. Органи державного фінансового контролю за виконанням бюджету. Класифікація ревізій. Оформлення результатів перевірок по виконанню бюджету.

Бюджетні позички: порядок видачі та погашення. Порядок проведення взаєморозрахунків та взаємозаліків між бюджетами.

Тема 10. Світовий досвід бюджетного менеджменту

Бюджетний менеджмент в різних країнах як ефективний важіль подолання криз та сталого розвитку економіки

Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь ого					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	ін д	с. р.
Змістовний модуль 1. «Економічний зміст та складові бюджетного менеджменту»												
Тема 1. Сутність і складові бюджетного менеджменту	13	1	2			10						
Тема 2. Структура бюджету держави як об'єкта управління	13	1	2			10						
Тема 3. Органи оперативного управління бюджетом	16	2	4			10						
Тема 4. Етапи бюджетного процесу та його регулювання	16	2	4			10						
Тема 5. Бюджетне планування	16	2	4			10						
Разом за змістовним модулем 1	74	8	16			50						
Змістовний модуль 2. «Складання та виконання бюджету України»												
Тема 1. Виконання бюджету	15	1	2			12						
Тема 2. Облік виконання бюджету	16	1	2			13						
Тема 3. Звітність про виконання бюджету	16	2	4			10						

Тема 4. Контроль за виконанням бюджету	16	2	4			10					
Тема 5 Світовий досвід бюджетного менеджменту	13	1	2			10					
Разом за змістовним модулем 2	76	7	14			55					
Усього годин	150	15	30			105					

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність і складові бюджетного менеджменту	2
2	Структура бюджету держави як об'єкта управління	2
3	Етапи бюджетного процесу та його регулювання	4
4	Виконання бюджету	2
5	Контроль за виконанням бюджету	4
6	Світовий досвід бюджетного менеджменту	2
7	Органи оперативного управління бюджетом	4
8	Зміст та завдання бюджетного планування	4
9	Організація обліку виконання бюджету у фінансових органах	2
10	Порядок складання, подання і затвердження документів по бюджетній звітності	4

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

6. Контрольні запитання, комплекси тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Суть бюджетного менеджменту.
2. Предмет та завдання бюджетного менеджменту.
3. Система органів управління бюджетом.
4. Об'єкти і суб'єкти системи управління.
5. Органи законодавчої і виконавчої влади управління бюджетом.
6. Органи оперативного управління бюджетом.
7. Органи нефінансового профілю.
8. Складові бюджетного менеджменту.
9. Бюджет в економічній системі держави.
10. Бюджетна система України.

11. Бюджетний устрій та його принципи.
12. Правила складання та виконання бюджету.
13. Міністерство фінансів України – центральний орган державної влади в сфері фінансової діяльності.
14. Організації при Міністерстві фінансів України.
15. Державна податкова служба України – завдання, функції, структура.
16. Рахункова палата завдання, функції, структура.
17. Зміст і структура бюджетного процесу.
18. Бюджетний регламент та його призначення.
19. Робота, яка передуює складанню бюджету держави.
20. Завдання бюджетного планування.
21. Процедура бюджетного планування в Україні.
22. Система стягнення доходів до бюджету в Україні.
23. Бюджетна класифікація доходів бюджету.
24. Податковий менеджмент.
25. Організація видаткової частини бюджету.
26. Класифікація видатків бюджету.
27. Касове виконання видаткової частини бюджету.
28. Норми і нормативи кошторисного фінансування. Структура та види кошторисів.
29. Органи, що забезпечують виконання бюджету, розподіл функцій між ними.
30. Розпис доходів і видатків як основа виконання бюджету.
31. Роль бюджетної класифікації доходів і видатків у бюджетному процесі та виконання бюджету.
32. Поняття та принципи виконання бюджету.
33. Органи, що забезпечують виконання дохідної частини бюджету.
34. Документообіг, пов'язаний з надходженням коштів до бюджету.
35. Доходи місцевих бюджетів.
36. Поняття бюджетного фінансування та його організація.
37. Напрями використання коштів бюджету.
38. Методи і види використання коштів бюджету.
39. Організація фінансування з місцевого бюджету.
40. Сутність касового виконання бюджету.
41. Системи касового виконання бюджету.
42. Документообіг пов'язаний з касовим виконанням бюджету.
43. Суть і призначення бюджетної звітності.
44. Організація обліку виконання бюджету.
45. Облік доходної та видаткової частин бюджету.
46. Звітність органів управління бюджетом та розпорядників коштів.
47. Баланс виконання бюджету.
48. Порядок і терміни затвердження звіту про виконання бюджету.
49. Суть і призначення бюджетного контролю.
50. Органи контролю за виконанням Державного бюджету.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС магістр спеціальність «Фінанси, банківська справа і страхування»	Кафедра фінансів 2021 – 2022 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Бюджетний менеджмент»	Затверджую Зав. кафедри (підпис) Давиденко Н.М. Протокол № 9 від 10.06.2021.

Екзаменаційні запитання

1. Особливості ведення бюджетного процесу в США.
2. Опишіть механізм управління державним боргом.

ПАКЕТ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Питання 1. Система управління бюджетом складається з:

- 1.Сукупності органів управління
- 2.Прийомів збалансування бюджету
- 3.Етапів та методів здійснення управління в бюджетному плані підприємства
- 4.Президента та бюджетного комітету

Питання 2. Виконати бюджет означає:

- 1.Розробити основні прогностичні макроекономічні показники економічного і соціального розвитку України
- 2.Визначити відповідальність органів за порушення бюджетного регламенту
- 3.Забезпечити надходження запланованих доходів до всіх ланок бюджетної системи
- 4.Профінансувати заходи, затвержені в бюджеті підприємства

Питання 3. Державна фінансова інспекція та Рахункова палата підпорядковуються одному і тому ж державному органу:

- 1.–так
2. – ні

Питання 4. Знайдіть відповідність у визначенні понять

1.Бюджетний регламент	А. тривалість заходів щодо підготовки бюджетних запитів, затвердження та виконання бюджетів і звітування про здійснені фактичні бюджетні операції.
2.Бюджетний устрій	Б. визначає порядок і терміни складання, розгляду і затвердження бюджету, а також організація його виконання
3. Бюджетний цикл	В. організація і принцип побудови бюджетної системи, її структури
4.Бюджетний процес	Г. регламентований законодавством порядок складання, розгляду, затвердження звітів про виконання бюджетів

Питання 5. Чи відбулась в Україні реорганізація органів центральної влади?

Питання 6. Виділяють такі методи бюджетного фінансування:

1. Математичний, статистичний
2. Субвенції, субсидії, дотації
3. Нормативний, прямого рахунку
4. Відкриття кредитів, перерахування коштів з поточного рахунку бюджету на поточні/реєстраційні бюджетні рахунки розпорядників коштів

Питання 7. Розташуйте послідовність здійснення стадій бюджетного процесу:

1. Розгляд бюджету
2. Затвердження бюджету
3. Складання бюджету
4. Виконання бюджету
5. Затвердження звіту по виконанню бюджету

Питання 8. У сфері організації бюджетного процесу МФУ виконує такі функції:

1. Організовує роботу, пов'язану з складанням бюджету
2. Розподіляє і перераховує місцевим бюджетам кошти від загальнодержавних податків і зборів
3. Веде облік розпорядників коштів місцевих бюджетів
4. Передає до податкових інспекцій документи про стягнення у безспірному порядку до Державного бюджету штрафів

Питання 9. Знайдіть відповідність між визначенням і терміном:

1. Бюджетна субсидія	А. міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує
2. Бюджетна дотація	Б. передбачає участь у фінансуванні певних заходів і програм бюджету, що її видає і що отримує
3. Бюджетна субвенція	В. разова виплата в грошовій або натуральній формі, що надається з коштів державного бюджету, місцевих бюджетів або із специфічних фондів фізичним і юридичним особам, місцевим органам, іншим державам

Питання 10. Складові доходів бюджету:

1. Податкові та неподаткові надходження
2. Надходження від операцій з капіталом приватних підприємств
3. Закріплені і регулюючі доходи
4. Офіційні трансферти та цільові фонди компаній

8. Методи навчання

Методи навчання поділяють за відповідним етапом навчання, на кожному з яких розв'язують специфічні завдання: орієнтація на методи підготовки студентів до вивчення матеріалу, що передбачає пробудження інтересу, пізнавальної потреби, актуалізацію базових знань, необхідних умінь і навичок; на методи вивчення нового матеріалу; на методи конкретизації й поглиблення знань, набування практичних умінь і навичок, які сприяють використанню пізнаного; на методи контролю й оцінки результатів навчання. Крім того, у навчальному процесі викладач виокремлює методи пояснення навчальної дисципліни, різноманітні методи організації самостійної роботи студентів.

Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення. Такий метод найширше застосовують для передавання значного масиву інформації.

Метод проблемного викладення. Використовуючи відповідні джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Студенти стають свідками і співучасниками наукового пошуку.

Частково-пошуковий, або евристичний метод. Його суть полягає в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом пізнавальних завдань на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над програмами та з навчальними посібниками. Такий метод, як евристична бесіда є перевіреним способом активізації мислення, спонукання до пізнання.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого інструктажу студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження і розрахунки та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.

Методи контролю та самоконтролю: методи усного контролю; методи письмового контролю та самоконтролю; методи практичного контролю і методи практичного самоконтролю.

Використання цих методів ґрунтується на послідовній і цілеспрямованій постановці перед учнями проблемних задач, розв'язуючи які, вони під керівництвом учителя активно засвоюють нові знання, що сприяє інтелектуальному розвитку особистості.

9. Форми контролю

Формами контролю знань студентів є поточний контроль, проміжна атестація та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. Поточний контроль може здійснюватись шляхом усного та письмового опитування, розв'язку тестових завдань, підготовки доповідей та рефератів, виконання контрольних робіт.

Проміжна атестація для студентів очної форми навчання має на меті визначити сукупність знань студента з дисципліни по завершенню певного етапу вивчення дисципліни і проводиться у формі контрольних завдань та тестування по кількох темах у вигляді модулів.

Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру для визначення обсягу знань студента по закінченню курсу і здійснюється у формі іспиту.

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, доповідь, повідомлення, залік.

Методи письмового контролю: модульне письмове завдання, звіт, реферат.

Методи комп'ютерного контролю: тестові програми.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, Бали	Оцінка національна за результати складання	
	Екзаменів	заліків
90 - 100	Відмінно	Незадовільно
74 - 89	Добре	
60 - 73	Зараховано	
0 - 59	Задовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

11. Методичне забезпечення

1. Тітенко З.М. Методичні вказівки для вивчення дисципліни «Бюджетний менеджмент» Навчальне видання К.: «КОМПРИНТ», 2020. – 81 с.

Рекомендована література

Базова

2. Бюджетний кодекс України // Офіційний вісник України від 13.08.2010., № 59. [Електронний ресурс] –Режим доступу до кодексу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-173>.

2. Бюджетний менеджмент : підруч. / за ред. В. Г. Дем'янишина, Г. Б. Погрішук. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 532 с

3. Бюджетний менеджмент [Текст] : навч. Посіб. І. Г. Благун [та ін.] ; Львів. держ. ун-т внутріш. справ. - Львів : Магнолія, 2019. - 229 с.

4. Бюджетний менеджмент: Посібник / Титарчук І.М., Негода Ю.В. К.ЦП «КОМПРИНТ», 2014. –305 с.

5. Юшко С. В. Бюджетний менеджмент: формування компетентностей на основі тренінгу: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 255 с

Допоміжна

6. Алексєєв І.В., Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю., Ливдар М.В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.

7. Бутенко В.В. Бюджетна система : навч.-метод.посіб. Одеса: ОНУ 2018. 342 с.

8. Буряченко А. Є. Світовий досвід надання бюджетних трансфертів місцевим органам влади. Збірник наукових праць. Науковий вісник Академії ДПС. 2017. № 1. С. 162-170.

9. Бюджетна система в таблицях і схемах : Навчальний посібник / [Ситник Н.С., Західна О.Р., Стасишин А.В., Шушкова Ю.В]. – Львів : Видавництво: Априорі, 2017. 180 с.

10. Бюджетний менеджмент: підруч. за ред. В.Г. Дем'янишина, Г.Б. Погрішук. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 532 с.

11. Васильєва Н. В., Гринчук Н. М., Дерун Т. М., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцевий бюджет і фінансове забезпечення об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. К.: 2017. 119 с.

12. Виговська Н.Г., Литвинчук І.В. Ефективність контролю місцевих фінансів у системі бюджетного менеджменту [Електронний ресурс]. Економіка та суспільство. 2018. №15. URL: <http://economyandsociety.in.ua>

13. Канцур І.Г., Олешко А.А. Управління бюджетним процесом України в умовах євроінтеграції. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. № 2. 2020. с. 60-65.

14. Лелеченко А.П. Васильєва О.І., Куйбіда В.С., Ткачук А.Ф. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень. К.: 2017. 110 с.

15. Мартинюк О.А. Формування сучасної моделі бюджетного менеджменту. Агросвіт. 2020. №4. С.15-20

16. Мельничук Н.Ю. Реалії бюджетного планування в Україні в останні роки. Вісник ОНУ. Серія «Економіка». 2019. Том 24. Випуск 4 (77). С. 138–143.

17. Овчаренко Т., Бочі А., Поворозник В. Особливості формування та виконання бюджету об'єднаних територіальних громад. Міжнар. центр перспективних досліджень, 2017. 133 с

18. Фінансовий менеджмент: підручник / Партин Г.О., Селюченко Н.Є. Львів: Видавництво Львівської політехніки 2018. 388 с.

19. Фінанси об'єднаних територіальних громад: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Сташишин А. В., Західна О. Р. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 534 с.

20. Шевчук І.Л., Бігдан І.А. Практикум з дисципліни «Бюджетний менеджмент». Х. : Видавництво ФОП «Іванченко», 2018. 112 с

21. Юшко С. В. Практикум із бюджетної системи [Електронний ресурс] : навч. посіб. / С. В. Юшко; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 187 с.

22. Inna H. Kantsur, Lyubov Ye. Hats, Tetiana B. Kharchenko, Olha V. Smahlo and Liudmyla V. Prokopets, Application of the Program-Target Method in

Budget Management. International Journal of Management, 11 (5), 2020, pp. 1027-1035.

23. Sydor H. V. Implementation of foreign experience of financing general secondary education. Science, research, development #35 (Bialystok, 27–30 novemb. 2020 r.). Bialystok, 2020. Str. 2730.

13. Інформаційні ресурси

24. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої ради України. –Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.

25. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. –Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.

26. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.

27. Офіційний веб-сайт Державної митної служби України. –Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>.

28. Офіційний портал Державної податкової служби України. –Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>.

29. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. –Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

30. Офіційний веб-сайт Державної аудиторської служби України. –Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>

31. Офіційний веб-сайт Міністерства енергетики та захисту довкілля України. –Режим доступу: <https://mineco.gov.ua>

32. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. –Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>.

33. Офіційний веб-сайт Міністерство фінансів України. –Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

34. Офіційний веб-сайт Міністерства інфраструктури України. –Режим доступу: <http://mtu.gov.ua/>.

35. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. –Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.